

RUOTSALAISTA OPINTOTUKEA OPINTOIHIN RUOTSISSA

Muille kuin Ruotsin kansalaisille

CSN FAKTABLAD FINSKA

Esitteessä kerrotaan, ketkä ulkomaan kansalaiset voivat olla oikeutettuja ruotsalaiseen opintotukeen (opintoavustus, oppisopimuslisä, opintojen aloitustuki ja opintoraha) Ruotsissa suoritettavia opintoja varten. Huomioi, että tämä esite on yleiskatsaus, ei lainsäädäntöä.

OPINTOTUKI RUOTSISSA

Voidaksesi saada CSN:ltä tukea tai lainaa opintoihin sinun täytyy täyttää seuraavat kaksi ehtoa:

1. ehdot, joiden perusteella muut kuin Ruotsin kansalaiset ovat oikeutettuja ruotsalaiseen opintotukeen. Voit täyttää ehdot Ruotsin lain tai EU-oikeuden määräysten mukaan.

2. hakemaasi opintotukea koskevat ehdot. CSN selvittää näiden ehtojen täyttymisen sen jälkeen, kun se on määritellyt, että olet ulkomaan kansalaisena oikeutettu opintotukeen.

KUKA ON RUOTSIN SÄÄNNÖSTEN MUKAAN OIKEUTETTU OPINTOTUKEEN?

Sinulla voi olla oikeus ruotsalaiseen opintotukeen, jos asut Ruotsissa ja täytät jonkin seuraavista ehdoista:

Sinulla on pysyvä oleskelulupa.

Jos Ruotsin maahanmuuttovirasto on myöntänyt sinulle pysyvän oleskeluluvan, saatat olla oikeutettu ruotsalaiseen opintotukeen.

Sinulla on pakolaisasema tai vastaava Ruotsissa.

Jos maahanmuuttovirasto on määritellyt, että olet pakolainen tai suojelun tarpeessa

tai olet saanut oleskeluluvan muulla erityisellä syyllä, saatat olla oikeutettu ruotsalaiseen opintotukeen. Myös tällaisen henkilön omainen voi olla oikeutettu opintotukeen. Tietyissä tapauksissa sinulla voi olla oikeus opintotukeen myös, jos sinulle on myönnetty oleskelulupa, jonka CSN rinnastaa pakolaisasemaan. Arvioimme tällöin, onko maahanmuuttovirasto myöntänyt sinulle luvan pakolaisuuteen rinnastettavasta syystä. Turvapaikanhakija ei ole oikeutettu opintotukeen.

Sinulla on uuden lukiolain tai aiemman väliaikaisen lain perusteella myönnetty oleskelulupa.

Jos maahanmuuttovirasto on myöntänyt sinulle oleskeluluvan uuden lukiolain tai aiemman väliaikaisen lain perusteella, saatat olla oikeutettu opintotukeen.

Sinulla on oleskelulupa perhesiteen perusteella.

Jos olet saanut maahanmuuttovirastolta oleskeluluvan perhesiteen perusteella, saatat olla tietyissä tapauksissa oikeutettu opintotukeen.

Jos oleskelulupasi voimassaolo on päättynyt.

Jos sinulla on ollut oleskelulupa, jonka perusteella olet ollut oikeutettu opintotukeen, ja tämän oleskeluluvan voimassaolo on päättynyt, saatat silti edelleen olla oikeutettu opintotukeen. Näin voi olla, jos olet jättänyt oleskeluluvan jatkohakemuksen

ennen määräaikaisen oleskelulupasi voimassaolon päättymistä.

Lisävaatimuksia ovat, että uusi hakemus

- on perusteiltaan sama kuin aiemmin tai
- koskee uutta oleskelulupaa, jota haetaan uuden lukiolain perusteella.

Sinulla on lapsi Ruotsin kansalaisen kanssa.

Jos sinulla on lapsi Ruotsin kansalaisen kanssa ja asutte yhdessä Ruotsissa, voit olla oikeutettu opintotukeen. Sinulla tulee oleskelulupa tai oleskeluoikeus Ruotsissa.

Sinulla on oleskeluoikeus ja pysyvä side Ruotsiin.

Jos sinulla on oleskeluoikeus ja pysyvä side Ruotsiin, voit olla oikeutettu opintotukeen. Oleskeluoikeus on yleensä

- EU-/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisella
- EU-/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisen omaisilla (ei koske yleensä ruotsalaisia)
- Ruotsin kansalaisen omaisella, jonka kanssa on asuttu yhdessä tai johon on ollut suhde myös toisessa EU-/ETA-maassa tai Sveitsissä.

Sinulla voi olla pysyvä yhteys Ruotsiin, jos

- olet asunut ja työskennellyt Ruotsissa vähintään kaksi vuotta
- olit alle 20-vuotias, kun muutit Ruotsiin, ja vanhemmistasi toinen asuu ja työskentelee Ruotsissa

MILLAISIA OPINTOTUEN MUOTOJA RUOTSISSA ON?

Opintotuki voi tarkoittaa opintoavustusta, oppisopimuslisää, opintorahaa tai opintojen aloitustukea. Erilaiset tukimuodot on kuvattu lyhyesti alla. Lisätietoja on osoitteessa www.csn.se.

OPINTOAVUSTUS

Opintoavustus on tukimuoto lukiossa, aikuislukiossa tai kansanopistossa opiskeleville. Opintoavustusta voit saada sen vuoden kevätlukukauteen saakka, jolloin täytät 20 vuotta.

OPPISOPIMUSLISÄ

Oppisopimuslisä on tukimuoto opiskelijoille, jotka opiskelevat lukion oppisopimuskoulutuksessa. Oppisopimuslisää voit saada sen vuoden kevätlukukauteen saakka, jolloin täytät 20 vuotta.

OPINTORAHA

Opintoraha muodostuu tuesta ja lainasta, jota voivat hakea kansalaisopiston, aikuiskoulun, ammattikorkeakoulun, korkeakoulun tai yliopiston opiskelijat. Opiskelija voi valita, hakeeko ainoastaan tukea vai myös opintolainaa.

OPINTOJEN ALOITUSTUKI

Opintojen aloitustuki on tukimuoto, joka on tarkoitettu tietyissä tapauksissa työttömille lyhytaikaiseksi tueksi, jotta he voivat suorittaa lukiokoulutuksen tai parantaa työllistymismahdollisuuksiaan. Arvion siitä, ketkä kuuluvat opintojen aloitustuen piiriin, tekee hakijan kotikunta. Sinne jätetään myös hakemus.

- olet naimisissa tai avoliitossa Ruotsin kansalaisen kanssa ja olette asuneet yhdessä vähintään neljä vuotta, joista vähintään yhden vuoden Ruotsissa
- olet naimisissa tai avoliitossa Ruotsin kansalaisen kanssa ja olette asuneet yhdessä Ruotsissa vähintään kaksi vuotta
- olet naimisissa tai avoliitossa toisen ulkomaan kansalaisen kanssa ja olette asuneet yhdessä Ruotsissa vähintään kaksi vuotta. Avio- tai avopuolisollasi tulee olla oleskelulupa, jonka perusteella hän on oikeutettu opintotukeen.
- olet naimisissa tai avoliitossa EU-/ETA-maan kansalaisen kanssa, ja tämä avio- tai avopuolisosi täyttää ehdot, joiden perusteella hän on oikeutettu opintotukeen Ruotsin säännösten mukaan.

Jos työskentelet Ruotsissa, sinun on täytynyt työskennellä vähintään puolipäivätyössä kahden vuoden ajan. Työskentelyksi lasketaan

- työsuhde Ruotsissa
- työskentely omissa yrityksessä, joka on rekisteröity Ruotsiin
- oman, alle 10-vuotiaan lapsen hoito
- Ruotsin työvoimaviranomaisille ilmoitettu työttömyysjakso
- osallistuminen työmarkkinakoulutukseen
- ruotsia maahanmuuttajille -opinnot (sfi)
- opinnot tai ruotsin opinnot enintään peruskoulutasolla vähintään puolipäiväisesti
- sairauspäiväraha-, sairauskorvaus- tai aktiivointikorvauskausi.

Alle 20-vuotiaat

Voit olla oikeutettu opintotukeen alle 20-vuotiaana, jos sinulla on oleskelulupa tai oleskeluoikeus Ruotsissa ja jos sinä

- ja vanhempasi olette Ruotsin kansalaisen tai Ruotsin säännösten perusteella opintotukeen oikeutetun henkilön perheenjäseniä
- olet Ruotsin kansalaisen lapsi
- olet sijoitettuna perhekotiin tai laitokseen ruotsalaisen viranomaisen toimesta
- olet huollettava, jolle ruotsalainen viranomainen on nimittänyt huoltajan.

KUKA VOI SAADA OIKEUDEN EU-LAINSÄÄDÄNNÖN EDELLYTYSTEN MUKAAN?

Sinut voidaan rinnastaa Ruotsin kansalaiseen, jos täytät EU-oikeuden ehdot. Lue lisää ehdoista seuraavassa osiossa:

Työskentelet tai olet työskennellyt Ruotsissa.

Jos olet EU- tai ETA-maan tai Sveitsin kansalainen, sinulla voi olla oikeus opintotukeen, jos olet siirtotyöntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja Ruotsissa. Jotta sinut voidaan määrittellä siirtotyöntekijäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi, tulee sinun täyttää työskentelyehdon vaatimukset. Yleensä vaatimuksena on vähintään 10 tuntia viikossa vähintään 10 viikon ajanjaksoilla. Riittävän työskentelyn on jatkuttava

myös koko opintojen ajan, ja siitä tulee saada palkkaa tai muuta korvausta.

Myös itsenäisen ammatinharjoittajan yrityksen tulee harjoittaa liiketoimintaa riittävissä määrin, ja sen tulee olla verohallinnon rekisterissä.

Myös työskentelyn lopettanut voi joissain tapauksissa olla oikeutettu opintotukeen. Tässä tapauksessa on täytettävä jokin seuraavista ehdoista:

- Tarkoituksesi on suorittaa jatkokoulutus omalla alallasi, ja koulutuksen sisältö vastaa työn sisältöä Ruotsissa. Opintojen tulee olla ammatillisia. Työskentelyn lopettamisesta ei saa olla kulunut liian kauan.
- Olet tilapäisesti työkyvytön sairauden tai onnettomuuden vuoksi.
- Olet joutunut työttömäksi vastoin tahtoasi Ruotsissa ja ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi Ruotsin työvoimatoimistossa.

Olet Ruotsissa työskentelevän EU-/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisen omainen.

Ruotsissa siirtotyöläisenä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana työskentelevän EU-/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisen (yleensä ei Ruotsin) omainen voi olla oikeutettu opintotukeen.

Omaiseksi voidaan laskea

- avo- tai aviopuoliso
 - alle 21-vuotias lapsi tai lapsipuoli
- Joissakin tapauksissa myös*
- vanhemmistaan taloudellisesti riippuvainen lapsi.

Jos omaisesi on Ruotsin kansalainen ja olette asuneet yhdessä tai suhteenne on alkanut jo toisessa EU-/ETA-maassa tai Sveitsissä, voit joissain tapauksissa olla oikeutettu opintotukeen. Omaisesi on täytynyt tällöin työskennellä tai toimia yrittäjänä Ruotsissa ulkomailla asumisen jälkeen.

Sinulla on pysyvä oleskeluoikeus Ruotsissa.

EU-/ETA-maan kansalaisena voit olla oikeutettu opintotukeen, jos sinulla on pysyvä oleskeluoikeus Ruotsissa. Pysyvä oleskeluoikeus on yleensä kaikilla, jotka ovat asuneet Ruotsissa laillisesti ja keskeytyksettä viiden vuoden ajan.

Jos et ole EU-/ETA-maan kansalainen, voit saada pysyvän oleskeluoikeuden asutuasi Ruotsissa laillisesti ja keskeytyksettä vähintään viiden vuoden ajan yhdessä sellaisen omaisesi kanssa, joka on EU-/ETA-maan kansalainen. Omaisella tarkoitetaan tässä avio- tai avopuolisoa tai lasta.

Olet vakituinen asukas.

Saatat olla oikeutettu opintotukeen, jos maahanmuuttovirasto on myöntänyt sinulle vakituisen asukkaan aseman Ruotsissa. Oikeus opintotukeen saattaa syntyä myös, jos sinulla on ollut vakituisen asukkaan asema toisessa EU-maassa ja maahanmuuttovirasto on tällä perusteella myöntänyt sinulle oleskeluluvan Ruotsissa.

Erityissäädökset

Erityissäädökset koskevat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia ja heidän omaisiansa. Erityissäädökset koskevat myös siirtotyöläisten lapsia Ruotsissa, Ruotsissa työskentelevien Turkin kansalaisten lapsia tai EU:n sinisen kortin haltijoiden tai sisäiseen siirtoon (ICT) oikeutettujen henkilöiden lapsia Ruotsissa. Lisätietoja saat ottamalla yhteyttä CSN:ään.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja eri opintotukimuodoista on osoitteessa www.csn.se. Sieltä löytyy tietoa myös opintorahan ja opintojen aloitustuen hakemisesta. Opintoavustusta ei tarvitse itse hakea, mutta joissain tapauksissa sen saamiseksi pitää täyttää lomake. Lähetämme sinulle tässä tapauksessa lomakkeen. CSN:ään voi ottaa yhteyttä myös soittamalla numeroon 0771-276 000.

EU-maat ovat

Belgia, Bulgaria, Kypros, Tanska, Viro, Suomi, Ranska, Kreikka, Irlanti, Italia, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Alankomaat, Puola, Portugali, Romania, Slovakia, Slovenia, Espanja, Tšekki, Saksa, Unkari ja Itävalta.

ETA-maat ovat

EU-maat sekä Islanti, Liechtenstein ja Norja.